

Praha 21. července 2014

**Stanovisko k problematice přepravy zbraní podnikatelem v oboru zbraní a
střeliva podle zákona o zbraních po 1. červenci 2014**

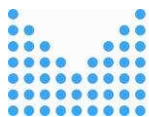
V souvislosti s nabytím účinnosti novely zákona o zbraních (zákonem č. 170/2013 Sb.) k 1. červenci 2014 dochází rovněž k novelizaci ustanovení zákona o zbraních, která upravují přepravu zbraní podnikatelem v oboru zbraní a střeliva. Odbor bezpečnostní politiky Ministerstva vnitra k problematice přepravy zbraní a střeliva obdržel rovněž některé další dotazy. Níže k této problematice z hlediska právní úpravy účinné po 1. červenci 2014 odbor bezpečnostní politiky sděluje následující souhrnné stanovisko:

Obsah

1. Obecně k přepravě zbraní a střeliva podnikatelem v oboru zbraní a střeliva dle zákona č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu (zákon o zbraních), ve znění pozdějších předpisů 1
2. Doklady, na jejichž základě jsou podnikatelé v oboru zbraní a střeliva oprávněni provádět vývoz, dovoz či tranzit zbraní či střeliva podle zákona o zbraních 3
3. Osoba povinná žádat o povolení přepravy podle § 50 zákona o zbraních 4
4. Kdo provádí hlášení přepravy podle § 50 a § 50a zákona o zbraních a jaké údaje je třeba v tomto hlášení uvést 6
5. Podklady pro vydání povolení k přepravě podle § 50 zákona o zbraních 6

1. Obecně k přepravě zbraní a střeliva podnikatelem v oboru zbraní a střeliva dle zákona č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu (zákon o zbraních), ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu (zákon o zbraních), ve znění pozdějších předpisů obsahuje právní úpravu povolování a hlášení fyzické přepravy zbraní a střeliva, použije se *univerzálně* při přepravách zbraní a střeliva bez ohledu na to, jedná-li se o zbraně civilní nebo vojenské (nevztahuje se pouze na zbraně vyjmuté z působnosti zákona v § 1, tj. např. na zbraně ve výzbroji bezpečnostních sborů nebo ozbrojených sil) a při přeshraniční přepravě zbraní nebo střeliva bude tedy vesměs aplikován *společně* s některým z dále uvedených zákonů upravujících

zahraniční obchod se zbraněmi; věcně příslušným správním orgánem je dle zákona o zbraních příslušný útvar policie, resp. Policejní prezidium ČR.

- o Vyhláška č. 115/2014 Sb., o provedení některých ustanovení zákona o zbraních – obsahuje úpravu konkrétních požadavků na zabezpečení zbraní a střeliva při přepravě prováděné podnikatelem v oboru zbraní a střeliva.

Podnikatelé v oboru zbraní a střeliva mohou dovážet, vyvážet, popř. přepravovat přes území České republiky (tranzit) zbraně nebo střelivo jen při splnění podmínek zákona o zbraních a dále podle povahy konkrétních zbraní, resp. střeliva též při splnění požadavků podle **zákona č. 228/2005 Sb.** (v případě civilních zbraní a střeliva) nebo **zákona č. 38/1994 Sb.** (v případě vojenských zbraní, střeliva, munice, zbraňových systémů a jiného vojenského materiálu).

Předmětem regulace v zákoně o zbraních je samotný fyzický pohyb zbraní na území České republiky a bezpečnostní hlediska s tím související. Přitom se nezjišťují „obchodní“ či zahraničně-politická hlediska přepravy těchto zbraní, v tomto směru příslušný útvar policie, resp. Policejní prezidium vždy nanejvýše vychází z předloženého rozhodnutí Ministerstva průmyslu a obchodu, je-li v daném případě vyžadováno (tj. povolení podle zákona č. 228/2005 Sb. nebo licence podle zákona č. 38/1994 Sb.). Podnikatel v oboru zbraní a střeliva je pouze povinen podle § 50 odst. 7 písm. i) zákona o zbraních zahrnout do hlášení příslušnému útvaru policie nebo Policejnímu prezidiu po udělení povolení přepravy a před zahájením samotné přepravy mimo jiné též případný předchozí souhlas následujícího tranzitujícího nebo přijímajícího státu, pokud tento stát podmiňuje přepravu zbraní nebo střeliva po svém území tímto předchozím souhlasem.

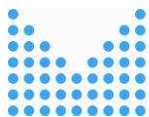
Bez dalšího je možné na území České republiky přepravovat pouze zbraně uvedené v **nařízení č. 151/2004 Sb.**, kterým se stanoví, které střelné zbraně a střelivo je možné z jiného členského státu Evropské unie přepravit na území České republiky bez předchozího souhlasu příslušných orgánů České republiky:

- o střelné zbraně zařazené podle § 7 zákona o zbraních do kategorie D
- o mechanické střelné zbraně, u nichž je napínací síla menší nebo se rovná 150 N
- o střelivo do uvedených zbraní

Z dalších ustanovení zákona o zbraních a z povahy věci však plyne, že některé další předměty, resp. materiál, který jinak je zákonem o zbraních upraven, bude možné přepravovat bez nutnosti žádat o povolení přepravy podle zákona o zbraních (není však vyloučeno, že podle povahy konkrétního zboží bude nutné žádat o povolení podle zákona č. 228/2005 Sb., resp. o licenci podle zákona č. 38/1994 Sb.). Půjde např. o přepravu:

- zbraní a střeliva vyjmutých z účinnosti zákona o zbraních podle § 1 odst. 2 zákona o zbraních¹

¹ Nemusí se na ně však v konkrétním případě vztahovat vyjmutí z působnosti např. zákona č. 38/1994 Sb. – viz jeho § 3.

- bezdýmného a černého střelného prachu, zápalek či ozápalovaných nábojnic²
- střel, nejedná-li se o munici, nábojnic a jiných komponent střeliva
- jiné než hlavní části zbraní, příslušenství ke zbraním apod.

2. Doklady, na jejichž základě jsou podnikatelé v oboru zbraní a střeliva oprávněni provádět vývoz, dovoz či tranzit zbraní či střeliva podle zákona o zbraních

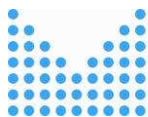
Obecným požadavkem zákona o zbraních je, aby podnikatelé v oboru zbraní a střeliva, nejedná-li se o zahraniční osoby oprávněné k podnikání v oboru zbraní a střeliva podle zahraničních právních předpisů, byli držiteli zbrojní licence příslušné skupiny. Zákon o zbraních hovoří v ustanovení § 50 o „podnikatelích v oboru zbraní a střeliva“, nikoli o „držiteli zbrojní licence“ z důvodu, že držiteli zbrojních licencí mohou být též nepodnikatelské subjekty (sportovní kluby, obce apod.), které by v případě vývozu, dovozu či tranzitu zbraní či střeliva postupovaly podle ustanovení § 44 až § 49 zákona o zbraních, a naopak podle tohoto ustanovení budou povinny o povolení k přepravě žádat též zahraniční osoby – podnikatelé v oboru zbraní a střeliva, kteří však nejsou držiteli tuzemské zbrojní licence.

- Povolení k přepravě podle § 50 zákona o zbraních

Fyzickou přepravu zbraní kategorie A, B anebo C nebo střelivo do této zbraně v rámci jejich vývozu, dovozu či tranzitu přes území České republiky je podnikatel v oboru zbraní a střeliva oprávněn provádět toliko **na základě povolení**, které vydává příslušný útvar policie, resp. v případě podnikatelů se sídlem nebo místem podnikání mimo území České republiky Policejní prezidium.

Tato povolení je samostatným rozhodnutím, které **nelze zaměňovat za povolení podle zákona č. 228/2005 Sb.**, které opravňuje podnikatele v oboru zbraní a střeliva toliko k provedení daného obchodu, nikoli však k samotné fyzické přepravě, a naopak povolení k přepravě podle § 50 zákona o zbraních opravňuje podnikatele pouze k provedení samotné fyzické přepravy (tzn. faktického přesunu zbraní a střeliva z místa na místo v rámci jeho vývozu, dovozu nebo při tranzitu), nikoli však k provedení daného obchodu. Je skutečností, že zákon č. 228/2005 Sb. hovoří o „přepravě“ v případech dovozu či vývozu zbraní a střeliva v rámci EU, a rovněž podle tohoto zákona je v těchto případech vydáváno „povolení k přepravě“. Jde však jen o nešťastnou terminologickou podobu s „povolením k přepravě“ vydávaným podle § 50 zákona o zbraních.

² Zde se však bude v určitých případech (především vývoz a dovoz) vyžadovat povolení Českého báňského úřadu podle zákona č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě, ve znění pozdějších předpisů.

Pozn.: S ohledem na § 51 odst. 3 zákona o zbraních je vyloučeno, aby podnikatel v oboru zbraní a střeliva prováděl vývoz, dovoz či tranzit zbraní nebo střeliva v rámci své podnikatelské činnosti [tj. v rámci činnosti podle § 2 odst. 2 písm. d) zákona o zbraních], na základě zbrojního průvodního listu pro trvalý vývoz, trvalý dovoz nebo tranzit zbraní nebo střeliva. Držitel zbrojní licence by se takovým jednáním dopouštěl správního deliktu podle § 76d odst. 8 zákona o zbraních.

3. Osoba povinná žádat o povolení přepravy podle § 50 zákona o zbraních

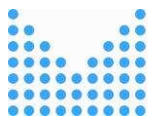
Podnikatel v oboru zbraní a střeliva je oprávněn zbraň kategorie A, B anebo C nebo střelivo do této zbraně přepravovat za účelem vývozu z území České republiky, dovozu na toto území nebo tranzitu přes toto území pouze postupem podle § 50 odst. 1 zákona o zbraních, a to na základě povolení.

V praxi však často dochází k situacím, kdy není zcela jednoduché určit, kdo je osobou, která je povinná podle tohoto ustanovení postupovat, jinými slovy, kdo je podnikatelem v oboru zbraní a střeliva, který v daném případě přepravu zbraní provádí. V praxi přichází v úvahu vícero eventualit – provádění přepravy prostřednictvím specializované dopravní společnosti, doprava zbraní jednoho držitele zbrojní licence jiným držitelem zbrojní licence, který současně přepravuje též své zbraně, zajištění přepravy zbraní zahraničním subjektem (při dovozu), atd.

V těchto případech je třeba vyjít především z faktu, **kdo reálně zajišťuje, a tedy provádí přepravu zbraní nebo střeliva**. Ve většině případů to bude podnikatel v oboru zbraní a střeliva, který je odesilatelem daných zbraní. Není však vyloučeno, aby jím byl též podnikatel, který provádí toliko samotnou přepravu zbraní a střeliva a je držitelem zbrojní licence skupiny C, či výjimečně v určitých případech příjemce zbraní.

Vždy však platí, že osobou, která provádí přepravu a je tedy povinna požádat o vydání povolení k přepravě, je podnikatel v oboru zbraní a střeliva, který, pokud se jedná o osobu se sídlem či místem podnikání v České republice, je držitelem platné zbrojní licence příslušné skupiny. Není vyloučeno, aby takový podnikatel zajišťoval přepravu zbraní prostřednictvím jiného podnikatele (speditéra/doprovce), který není držitelem zbrojní licence, v takových případech však na něm (na držiteli zbrojní licence) nadále spočívá jednak plnění povinností podle § 50 (popř. § 50a) zákona o zbraních, a jednak se nezbavuje odpovědnosti za předmětné zbraně či střelivo z hlediska možného porušení zákona o zbraních.

Zajišťuje-li (provádí-li) přepravu zahraniční osoba (ať již jde o dovoz pro tuzemskou osobu či o tranzit), je povinna požádat o vydání povolení k přepravě Policejní prezidium a plnit další povinnosti, které s přepravou zbraní podle § 50 zákona o zbraních souvisejí. Rovněž v případě zahraničního podnikatele – držitele platného povolení k přepravě podle § 50 zákona o zbraních – není vyloučeno, aby takový podnikatel zajišťoval přepravu zbraní prostřednictvím jiného podnikatele (speditéra / dopravce), který není držitelem zbrojní licence. Nadále na něm však spočívá plnění povinností dle § 50 zákona o zbraních a nezbavuje se rovněž odpovědnosti za

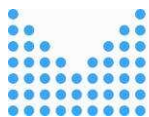

přepravované zbraně či střelivo z hlediska možného porušení zákona o zbraních. V případě, kdy zbraně či střelivo přepravuje taková osoba, aniž by o vydání povolení podle § 50 zákona o zbraních požádala (popř. nebylo-li její žádosti vyhověno), dopouští se rovněž správního deliktu podle § 76d odst. 8 zákona o zbraních. Je však zřejmé, že reálný postih těchto osob může být v těchto případech problematický. Při kontrole daných zbraní v průběhu přepravy, není-li policii povolení k přepravě předloženo, je však možné, aby příslušník policie postupoval podle ustanovení § 56 zákona o zbraních a přepravované zbraně či střelivo zadržel (následně je předá v případě zahraniční právnické osoby Policejnímu prezidiu).

Z praxe přeprav zbraní a střeliva v rámci dovozů především z jiných členských států EU je známo, že relativně často dochází k situaci, kdy zahraniční podnikatel přepravu provede, popř. zajistí ji prostřednictvím jiného cizozemského přepravce, resp. sběrnou službou tak, že zbraně dodá v termínu, který není příjemci v České republice (tj. tuzemskému držiteli zbrojní licence) znám, přičemž zároveň nesplní povinnosti podle § 50 zákona o zbraních (popř. je nesplní ani jím zajištěný smluvní přepravce). V těchto případech dochází k porušení zákona o zbraních touto zahraniční osobou (popř. přepravcem), která přepravu zbraní či střeliva ve výše uvedeném smyslu provádí. Současně však nelze dovozovat, že tuzemský podnikatel – příjemce těchto zbraní měl povinnost sám požádat o povolení k přepravě, resp. zajistit dodržování povinností při přepravě podle § 50 zákona o zbraních, a nelze jej za toto jednání postihovat, resp. neumožnit mu převzetí daných zbraní, resp. zadržet je až v okamžiku, kdy je tato tuzemská osoba převezme.

Je však zároveň třeba upozornit, že ve všech těchto případech je nutné důsledně odlišovat veřejnoprávní rovinu, tedy porušení zákona o zbraních od roviny soukromoprávní. Je nepochybně myslitelný případ, kdy vlastnictví ke zbraním již přešlo na jednoho podnikatele v oboru zbraní a střeliva, nebo např. na základě příslušné doložky INCOTERMS na něj přešla odpovědnost za náklad, avšak povinnosti podle § 50 zákona o zbraních je z pozice toho, kdo zajišťuje, resp. provádí přepravu, povinen plnit druhý podnikatel, který s danými zbraněmi dosud fyzicky nakládá, či je předává k přepravě. V těchto případech je při posuzování porušení povinností podle zákona o zbraních nezbytné vycházet právě ze zákona o zbraních. Jinými slovy, i v těchto případech je například možné zbraně přepravované v rozporu s požadavky zákona o zbraních zadržet, a dokonce není vyloučeno ani vyslovení jejich zabránění v případném řízení o správním deliktu vedeném ovšem s osobou, která byla povinna o vydání povolení k přepravě podle české právní úpravy požádat.

Obdobně je třeba postupovat též v případech, kdy např. v zásilce zbraní či střeliva, jejichž přepravu zajišťuje podnikatel, který nemá sídlo či místo podnikání v České republice, některá zbraň, jinak uvedená v obchodních listinách či přepravních dokumentech, chybí, nebo v ní bude obsažena zbraň jiná. Tuzemský podnikatel v oboru zbraní a střeliva je v takových případech oprávněn od přepravce neobjednanou zbraň nepřijmout. V případech, kdy zásilku převezme a teprve následně tyto skutečnosti zjistí, je však povinen i takovouto zbraň evidovat, a tedy v zákonem stanovené lhůtě zanést do příslušné evidence Centrálního registru zbraní. Podnikatel v oboru zbraní a střeliva, který přepravu těchto zbraní na základě neúplných nebo nesprávných údajů uvedených v povolení (popř. bez povolení) k přepravě provedl, se však dopouští nepochybně porušení zákona o zbraních. Vedle toho ovšem zákon o zbraních nemá vliv na soukromoprávní rovinu smluvního

vztahu mezi těmito podnikateli a na možnost domáhat se splnění závazku, náhrady škody či jiných nároků z takového obchodního vztahu vyplývajících.

4. Kdo provádí hlášení přepravy podle § 50 a § 50a zákona o zbraních a jaké údaje je třeba v tomto hlášení uvést

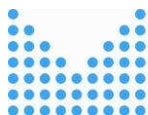
Jak bylo již uvedeno v předcházející části, podnikatelem v oboru zbraní a střeliva, který provádí přepravu zbraní či střeliva, na kterou je vydáváno povolení je vždy tuzemský držitel zbrojní licence nebo (pokud jde o dovoz, vývoz či tranzit) zahraniční osoba, které bylo vydáno povolení. Hlášení přepravy podle § 50 odst. 7 je pak povinen vždy provést právě tato osoba, tedy podnikatel v oboru zbraní a střeliva, kterému bylo vydáno povolení k přepravě. Obdobně též v případě § 50a odst. 1 zákona o zbraních je hlášení povinen provést držitel zbrojní licence, který tuzemskou přepravu provádí, popř. zajišťuje.

V hlášení přepravy se na předepsaném tiskopise, případně v příslušné aplikaci Centrálního registru zbraní, uvedou náležitosti uvedené v § 50 odst. 7 nebo § 50a odst. 1 zákona o zbraních. Požaduje-li zákon v ustanovení § 50 odst. 7 písm. g), resp. v § 50a odst. 1 písm. g) uvedení „údajů o dopravci, včetně čísla zbrojní licence“, je třeba vyjít z výkladu právní úpravy postavení podnikatele v oboru zbraní a střeliva provádějícího přepravu, který byl podán výše. Jinými slovy, uvedou se údaje o konkrétním dopravci, který přepravu fyzicky provádí, a jako číslo zbrojní licence se uvede číslo zbrojní licence buď přímo tohoto přepravce (tj. v případě, že přepravu provádí přímo držitel zbrojní licence skupiny C, který sám není ani příjemcem ani odesílatelem daných zbraní či střeliva), nebo číslo zbrojní licence osoby, která přepravu zajišťuje prostřednictvím jiného dopravce (a nese za ni tedy ve smyslu zákona o zbraních odpovědnost). V případě podnikatele v oboru zbraní a střeliva, který nemá sídlo či místo podnikání v ČR, se uvede cizozemské číslo jeho podnikatelského oprávnění obdobného zbrojní licenci podle českého zákona o zbraních.

5. Podklady pro vydání povolení k přepravě podle § 50 zákona o zbraních

Podklady pro vydání povolení k přepravě výslovně stanoví zákon, jedná se o:

- žádost podanou prostřednictvím aplikace centrálního registru zbraní (v případě tuzemských podnikatelů) nebo u cizozemských podnikatelů žádost podanou na tiskopise, jehož vzor stanoví vyhláška č. 115/2014 Sb. (vyhláška č. 115/2014 Sb. však upravuje toliko vzor české verze takového tiskopisu, není však vyloučeno podat žádost též na některé z jazykových mutací tohoto tiskopisu, uveřejněných na internetových stránkách Ministerstva vnitra) a
- v případě tuzemských podnikatelů v oboru zbraní a střeliva (držitelů zbrojních licencí) též povolení podle zákona č. 228/2005 Sb. nebo licence podle zákona č. 38/1994 Sb., je-li v daném konkrétním případě na základě těchto právních předpisů vyžadována.

Správní orgán není oprávněn vyžadovat doložení dalších dokumentů, zvláště pak nikoli těch, které v dané věci např. představovaly podklad pro vydání povolení či licence Ministerstvem průmyslu a obchodu. Není však vyloučeno, aby žadatel připojil k žádosti další přílohy, např. k prokázání splnění požadavků zákona, jejichž splnění se uvádí v žádosti o povolení. Může se jednat kupř. o certifikáty a prohlášení prokazující splnění požadavků na zabezpečení zbraní a střeliva při přepravě (část třetí vyhlášky č. 115/2004 Sb.), mapový podklad s vyznačením trasy přepravy apod.